

bb.43./megyei folyt./zsu

a tanácskozáson részt vett és felszólalt váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes is. figyelemztetett arra a szükkeblüségre, amellyel sok nógrádi tsz évről évre aránytalanul keveset fordít fejlesztésre, s ezzel gyakorlatilag saját fejlődését, gyarapodását köti guzsba. hangsúlyozta, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a hasznosítható szántóföldek maradéktalan megművelésére, a hatékonyabb gépkihaszánlásra, a korszerű takarmánygazdálkodásra. egy olyan megyében pedig, ahol a földterület egyharmadát borítják erdőségek, fényüzés a tavaly tapasztalt elmaradás telepítésben, fakitermelésben - és feldolgozásban./mti/

-. -

bb.44. időjárásjelentés

zsu hgy

1980. február 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. február 6-án 19 órakor:

enyhe idő

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan felhős, párás idő lesz. elszórtan várható, ismétlődő eső, átfutó zápor. az éjszakára mérséklődő dél-nyugati, nyugati szél napközben ismét megélénkül, helyenként megerősödik. a várható hőmérséklet holnap kora délután 7-12 fok között lesz./mti/

-. -

bb.45. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

zsu hgy

1980. február 6.

27. kongresszusi műszak
28. kitüntetés
29. otp sajtótájékoztató
30. vásári sajtótájékoztató
- 31- új gyümölcsle üzem
32. divsz ülése
33. áruszállítással kapcsolatok rendelet
34. vegyipari dolgozók szakszervezetének elnökségi ülése
35. dunakanyar intéző bizottság ülése
36. mobil víztisztító
37. ítélet
38. sarlós istván fogadta az ndk küldöttséget
39. képzőművészeti kiállítás
40. pótlás bb.32.sz. hírhez
41. vita a pécsi játékfilmszemlén
42. tervegyeztető tárgyalás pécsett
43. mezőgazdasági aktiva
44. időjárás
45. hírjegyzék

/mti/

-. -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: izsák erika, dosztányi imre
halasi györgy

-. -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008
X

Belföldi hírek

1980. február 7. c s ü t ö r t ö k

bb. 1. jó vetőmag kilátások - a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat vezérigazgatójának nyilatkozata

i/jf/mi/pp/zsu hgy

1980. február 7.

a tavalyi aszályos év a vetőmagtermesztést, szaporítást nehezítette, mégis kiegyensúlyozott lesz az idei tavasz a vetőmagellátás. a vállalatok nagy gonddal váltogatták, osztályozták a készleteket, felhasználták a korábbi tartalékokat és a még hiányzó részt importból egészítették ki. a készletek a pótrendelések teljesítésére is elegendőek - mondotta szabó józsef, a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat vezérigazgatója az mti munkatársának.

országszerte megkezdték a megrendelt tételek szállítását. az elmúlt évek tervszerű szaporításának eredményeként tavaszi árpából nagymennyiségű és jó minőségű választékkal állnak a nagyüzemek rendelkezésére. a készlet lehetővé teszi, hogy 1980-ban kizárólag nemesített, szabványos minőségű szaporítóanyagot forgalmazzanak.

/folyt.köv./

M

-1-

bb.1./jó vetőmag folyt./zsu

a fajták választéka tovább bővült. a zab vetőmagjának szaporítását tavaly a nyári aszály, majd a betakarítás-kor a változékony, csapadékos időjárás példátlan mértékben károsította. a helyzetre jellemző, hogy az országos vetőmag- és szaporítóanyag felügyelőség január közepi országos adata szerint a vetőmag-készletnek csak alig több mint harmada érte el a szabványos minőséget. a vetőmag vállalat szakemberei a szaporító gazdaságokkal kialakított sokoldalú kapcsolat révén a nehézségek ellenére is elérték, hogy az üzemek előzetes igényeit teljesítik. a fajtaválaszték ennél a növénynél is korszerűsödött, a készlet több mint felét a legkeresettebb holland-fajta teszi ki, és az előző évinek négyszeresére nőtt az új nemesítésű szegedi korai fajta aránya.

az 1979. évi kukoricatermés a vetőmag tekintetében is kedvező helyzetet teremtett. a szaporítóanyag 96 százaléka szabványos minőségű. jól szolgálja az energiatakarékos-ságot, hogy a korai kukoricahibridek vetésterületét jelentősen növelhetik a gazdaságok /a koránérő fajtáknál, hibrideknél általában nincs szükség mesterséges szárításra/. csaknem 70 százalékos tesznek ki a nagy termőképességű, ugynevezett kétvonalas hibridek. jelenleg minden éréscsoportban összesen 34 hibridből szállítják a vetőmagot és visszaigazolják a pótmegrendeléseket is.

takarmánynövények vetőmagjából az ideai ellátás néhány kivételtől eltekintve megfelelő lesz. a tavalyi termés, illetve tartalékok fedezik az igényeket. megfelelő a készlet a magas biológiai értékű lucernából, vörösherből, somkóróból, tavalyi bükkönyből, ~~szegedi~~ és a fű vetőmagokból. az átlagosnál nagyobb mennyiségű a készlet kölesből, muharból és szemescírokból. importból pótolták a hiányt néhány takarmánynövényből, például a silócirokból és takarmányrépából. az étkezési és az ipari növények vetőmagjaiból szintén igény szerint szolgálják ki a megrendelőket. egyedül csillagfűrtből kisebb a készlet a kelletnél.

/folyt.köv./

07

-2-

bb.1./jó vetőmag folyt./zsu

a kertészeknek az ideai tavaszon nem lesz gondjuk a vetőmagok beszerzésénél. a tavalyi aszályos tavasz miatti kieséseket a vállalat külföldi behozatallal pótolta. így van ez például a zöldborsó esetében. a mezőgazdasági nagyüzemek vetőmag-ellátása a kertészeti szaporítóanyagoknál folyamatos: például a hajtatási fajták vetőmagjához már hónapok óta hozzájuthatnak. a kistermelők és a házikertek művelői 35 faj többszáz fajtájának vetőmagjából válogathatnak. a csomagolás, tasakolás már tavaly megkezdődött, és így jelenleg már csaknem a teljes igényt kielégítő zöldség-vetőmag a bolti hálózatban van. a további szállítmányokat folyamatosan küldik az üzletekbe. most arra van szükség, hogy a kereskedelmi egységekben figyelemmel kísérjék a vetőmagkészletek alakulását. amennyiben egy-egy áruféle készlete megcsappan, úgy pótmegrendelésekkel tölthetik fel a raktárakat, a polcokat. a kiskert-tulajdonosok és a háztáji földek művelői a zöltség vetőmagokon kívül a kiskereskedelmi hálózatban 100-200-500 grammos csomagolásban vásárolhatnak takarmánynövény-vetőmagvakat, fűmag-keverékeket, hibrid-kukoricát és az egyéb gazdasági növényfajok szaporító anyagait./mti/

--

bb.2. kisz - akciók a termelésért, a műszaki korszerűsítésért

i/ár/z/bc/zsu hgy

1980. február 7.

országos munkaakciókkal, versenyekkel a vállalati célokhoz kapcsolódó pályázatokkal segíti az ideai népgazdasági terv teljesítését a kommunista ifjúsági szövetség - erről tájékoztatták a kisz kb ifjumunkás osztályán az mti munkatársát. miként a nemrégiben közreadott 1980-81-es akcióprogram is hangsúlyozza, legfontosabb törekvéseinknek megfelelően elsősorban a gazdaságosabb termelést és a minőség javítását szolgálják a kisz sajátos munkaformái.

az eddigieknél is nagyobb feladatokat kell megoldaniuk ebben az évben a kisz védnökséggel épülő paksi atomerőmű kivitelezésén dolgozó fiataloknak. a következő hónapokban befejezik az 1. számú reaktor-blokk építését, s a technológiai szerelés után a második félévben már az üzembe helyezéssel összefüggő munkálatokra koncentrálhatják az erőket. eközben folytatódik a 2. számú blokk építése is.

/folyt.köv./

-3-

07

bb.2./kisz-akciók folyt./zsu

a pakson dolgozók létszáma - a növekvő tennivalókkal párhuzamosan - az év közepére eléri a 10 ezer főt, nagyobb részük fiatal. a nagyberuházásra irányított ifjumszolgálatok kiválasztását a munkahelyi kisz bizottságokkal együtt végzik az érintett vállalatok, s az ifjusági szervezet részt vesz a felkészítésükben is, hiszen a legtöbben kisz-megbízólevéllel érkeznek a duna-menti városba. immár harmadik éve vesz részt az erőmű kivitelezésében a lékai jános ifjusági építőbrigád, az eleinte 100 fiatalból álló kollektiva létszáma a kétszeresére nőtt. összetétele a munkafázisok támasztotta igényeknek megfelelően az idén is újabb és újabb szakmák képviselőivel bővül.

országszerte kommunista műszakokkal, társadalmi munkaakciókkal köszöntik a párt xii. kongresszusát és felszabadulásunk 35. évfordulóját, a szocialista munkaversenyben résztvevő fiatalok. az akcióprogramban foglalt felhívás szerint elsősorban a gazdaságosan értékesíthető termékek előállítására és a szolgáltatások bővítésére vállalnak önként műszakokat. a napokban sorra csatlakoznak a nagyüzemek, a vállalatok ifjusági brigádjai is a sziklai sándor szocialista brigád kezdeményezéséhez.

mindenütt a legfontosabb helyi feladatokkal összhangban hirdetik meg az ideai alkotó ifjuság pályázatokat is. így a műszaki korszerűsítést szolgáló megoldások mellett főként a minőségi hibák csökkentését, a piackutatást és az értékesítést, a jobb munkaszervezést, a takarékos gazdálkodást segítő, s a környezetvédelmi követelményeknek is megfelelő pályamunkákat várnak a résztvevőktől. külön figyelmet fordítanak a kisz-bizottságok arra is, hogy a hasznosítható megoldásokat ujitásként is benyújtsák készítőik. a legjobb alkotásokat júliusban a szocialista országok moszkvai kiállításán is bemutatják majd.

időszerű technológiai és gazdasági problémák megoldásához kért segítséget a kisz az üzemekben, a vállalatoknál dolgozó fiatal értelmiségiektől is. a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsai ebben az évben elsősorban az energiafelhasználás és korszerűsítésére összpontosítják tevékenységüket.

/folyt.köv./

M

bb.2./kisz-akciók 2. folyt./zsu

az erre vonatkozó vállalati ujitások, javaslatok kidolgozása mellett még az idén országos vetélkedőt is rendeznek az energiatakarékosságról. e téma szerepel a kisz radar-akciójának programjában is. az ifjusági szövetség aktivistái az akció keretében részt vesznek a központi népi ellenőrzési bizottság átfogó energiafelhasználási vizsgálatában is. az fmk-t tevékenysége során egyebek között a gazdaságos, a belföldi igényeket kielégítő és a nemzetközi piacon is versenyképes csomagolóeszközök kifejlesztéséhez is várnak ötleteket, új megoldásokat a szakemberek fantáziájától, alkotókészségétől.

a ki minek mestere vetélkedősorozat keretében ezúttal a vegyipari szakmunkások, a kohó- és gépiparban dolgozó hirtáradástechnikai, valamint műszeripari munkásfiatalok, a butorasztaleszek, az építőipari hidegburkoló brigádok, a postai szállítók és a vas-műszaki eladók mérhetik össze tudásukat. a munkahelyi, a területi és az országos versenyeken nemcsak felkészültségüket bizonyíthatják a résztvevők: jó alkalom lesz ez szakmai ismereteik felfrissítésére, bővítésére is. idén ismét meghirdette a kisz a targoncavezetők országos versenyét, erre valamennyi népgazdasági ágból jelentkezhetnek az anyagmozgatásban dolgozó ifjumszolgálatok. a nagyszabású vetélkedő döntőjét augusztusban, a mém vépi szakmunkástovábbképző intézetében rendezik meg./mti/

.-.

bb.3. nagyobb óraszámú, kisebb csoportokban tanulnak a gorkij nyelviskolán

i/gy/pá/bc/zsu hgy

1980. február 7.

az orosz nyelvtanároknak kevesebb pluszmunkát adott az elmúlt fél év, a hallgatók viszont eredményesebben, gyorsabban haladhattak előre tanulmányaikban - így summázták az mszbt gorkij nyelviskolájának illetékesei az iskolán kívüli orosz nyelvoktatás első félévének tapasztalatait. a fordulat részben annak köszönhető, hogy a mostani tanévben először ügyeltek arra: egy csoportban tanuljanak a megközelítően azonos felkészültségű dolgozók, fiatalok.

/folyt.köv./

07

bb.3./nagyobb óraszámokban folyt./zsu

a beszédképesség fejlesztését, az oktatás eredményesebbé tételét szolgálta az is, hogy a mostani tanévben lényegesen növelték az óraszámokat, és a csoportokban 15-ről 12-re csökkentették átlagosan a létszámot. visszafejlesztik a heti 1x3 órás tanfolyamokat, hetente 2-3 alkalommal jönnek össze a különböző szintű, többhónapos kurzusok hallgatói.

az első félévben megkezdődött 120 tanfolyam 90 százaléka ezekben a hetekben is folytatódik. hamarosan további 12 csoportban, többek között az intenzív nyelvtanítás résztvevői is munkához látnak, a második félévben kezdődő négy intenzív - négyhónapos időtartamú képzésben a résztvevők többsége állami nyelvvizsgára készülve fejleszti orosz nyelvtudását. hamarosan megméretik: mennyire sikerült az a „kísérlet”, amelyet 15 vegyésznek és 12 bányásznak indítottak speciális intenzív oktatásban a szaknyelv elsajátítására. erről a közeljövőre kitűzött vizsgákon tesznek tanubizonyosságot. egy másik újdonság az első félévben indított „szinttartó tanfolyam”, az eddigi tapasztalatok szerint életrevaló kezdeményezés volt. két csoportban középszintű orosz nyelvtudásukat ápoló dolgozók, egyesek lévők kismamák, volt szovjet ösztöndíjasok találkoznak havi egy alkalommal kötetlen beszélgetésre, előadások meghallgatására, filmvetítésre. a diákok kérésére az elkövetkező hetekben növelik ezeknek az összejöveteleknek a számát.

ebben a tanévben egyébként négyezeröttszáz tanuló a nyelviskolán. a legkisebbek is hamarosan hozzálátnak - pesterzsébet egyik óvodájában - az orosz nyelv tanulásához. a gorkij nyelviskola tanárai alaposan felkészültek újszerű feladataikra, hiszen legfőbb „segédeszközük”, a játék, a verselés, az ének, a mese lesz./mti/

.-.

bb.4. sok az üresjárat - a szabálytalan gépkocsihasználat, az elavult jármű - a közúti ellenőrzések tapasztalatai

i/kf/mm/pp/zsu hgy

1980. február 7.

a kpm autófelügyelete a mintegy 2 millió rendszámmal ellátott jármű igazgatási, hatósági eljárási feladatán túl több éves szünet után 1972-ben újból megkezdte, 1975. óta pedig fokozta a közúti közlekedés ellenőrzését.

/folyt.köv./

M

-6-

bb.4./sok az üresjárat folyt./zsu

1976-1979 között 134.168 járművet ellenőriztek a közutakon, s több mint ezer telephelyi vizsgálatot is tartottak. a tapasztalatokról ágel vilmos, az autófelügyelet vezetője tájékoztatta az mti munkatársát.

az ellenőrzések azt jelzik, hogy a közúti járművek üzemeltetésében, különösen az utóbbi két évben, javult az állami fegyelem. az ellenőrzések során mintegy 12 és félezer esetben állapították meg valamilyen hibát, szabálytalanságot. a legtöbb hiányosság, főleg a tehergépjárműveknél, a menetlevelek helytelen, hiányos vezetéséből adódott. sok volt a visszaélés. az ellenőrzött személygépkocsik kilométerteljesítményének csaknem 3 százaléka magáncélokra szolgált, több mint 4.700 jármű szabálytalan, a rendeltetéstől eltérő használatát állapították meg. a tehergépkocsik többsége a lehetséges terhelésnél rendszeresen jóval kevesebb árut fuvarozott, a közúti autóbuszainak férőhely-kihasználása is az országos átlag alatt van, s nem tartották kielégítőnek az ellenőrök a járművek műszaki és közlekedésbiztonsági állapotát sem; 2.250 kocsinál merült fel ilyen kifogás. az észlelt szabálytalanságok miatt 1.700 esetben csupán figyelmeztették a járművezetőket, az üzembentartókat, de 8.700 feljelentést is tettek ellenük. az ellenőrök

az elmúlt öt évben mintegy 15.500 teherautóval gyarapodott a közúti közlekedés. a legjobb hatásfokkal a közhasználatu, valamint a szervezett fuvarozásba bevont teherautók dolgoznak. a kocsihasználás a volán-vállalatoknál mutat évről évre javulást, a közúti járművek romlott, különösen az üres kilométerek aránya növekedett indokolatlan mértékben. az ellenőrzések tapasztalatai alapján elmondható, hogy a közúti járművek többsége nem sokat törődik a járművek jobb kihasználásával, nagyobb terhelésével, a fuvarfeladatok koncentrációjával. ezt tanúsítják a teherautók üres futásának csökkentését szolgáló, a közúti kocsi bejelentési kötelezettségét előíró miniszteri rendelet érvényesülésének vizsgálatai is. a közúti járművek többségében figyelembe sem veszik a rendeletet, kevesen jelennek be, még kevesebben vállalkoznak a „rájuk nem tartozó”, fuvarozásra.

/folyt.köv./

M

-7-

bb.4./sok az üresjárat ... 2. folyt./zsu

az autófelügyelet az ellenőrzések összegezeként megállapította, hogy a közületi személy- és áruszállítás a fuvarozásokat túlzottan nagy létszámmal és gépkocsi parkkal oldja meg. az ellenőrzések arra is figyelmeztetnek, hogy sok jármű csak a közlekedési statisztikát növeli. a régi típusu, műszakilag elavult, csak jelentős többletmunkával és költséggel, gazdaságtalanul üzemeltethető járművek kihasználása minimális. a szakmai megítélés szerint műszaki állapotát tekintve legalább mintegy 10 ezer haszonjármű, teherautó és autóbusz selejtezése indokolt.

az ellenőrzések azt is jelzik, hogy a termelési és a szállítási feladatok jobb összehangolásával, az egyes közületek, ágazatok, minisztériumok közötti koordinációval, a fuvarozási szektorok közötti jobb munkamegosztással a járművek számának csökkentése mellett is növelhető lenne a teljesítmény, javulhatna az eszközkihasználás. célszerű lenne például - az észszerűség határáig - koncentrálni a közületi és a mezőgazdasági haszonjárműveket, s létrehozni összevont gépjármű szaküzemeket, gépjármű társulásokat. reális számítás az is, hogy a gépjárművek jobb kihasználásával, helyes munkaügyi- és pénzügyi szabályozással a következő években 20-30 ezer hivatásos gépkocsivezető munkája lenne fel-szabadítható./mti/

--

bb.5. „én és a világ,, - minden napra egy móra könyv

i/km/mi/bc zsu hgy

1980. február 7.

a tavalyi nemzetközi gyermekévhez hasonlóan az idén is csaknem minden napra jut egy kötet a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó műhelyéből: mintegy 360 mű megjelentetését tervezi az idén. tovább folytatja az egyes korosztályok igényeit figyelembevevő népszerű sorozatokat, s új könyvfüzérrel is jelentkezik: „én és a világ,, címmel. az új sorozat első-sorban a tizenéveseket foglalkoztató kérdéseket dolgozza fel. az első kötetek egyike a századfordulóig várható fejlődést, a 2000. év világát vetíti előre, egy további pedig a bevonulás előtt álló fiataloknak ad hasznos tájékoztatás a katonaletről, „mi vár rád angyalbőrben,, címmel

/folyt.köv./

17

-8-

bb.5./„én és folyt./zsu

a legkisebbeknek szánt lapozó-leporello formában mintegy 15 kötetet gondolnak, köztük a harmadik kiadásban megjelenő „altató,,-t és a második kiadásban készülő „gyönyörű, gyönyörű,, című józsef attila-kötetet. réber lászlónak, az alapfogalmakat ismertető, szöveg nélküli albuma, „a kicsi? nagy?,, után a szerző új könyvében a bal és a jobb fogalmát igyekszik megértetni - kedves, humoros grafikákkal,, a legkisebbekkel. új sorozat a magyar és külföldi képviselőket bemutató „babaparádé,, is: első kötete a matyó-vidék öltözetével, második kötete pedig a különböző szovjet köztársaságok képviselőivel ismerteti meg az ifjú könyvbarátokat.

több jeles jubileumot is köszöntenek könyvekkel. így születésének 75. évfordulóját [józsef attila] válogatott verseinek második kiadásával. lenin születésének 110. évfordulójára „igly élt,, sorozatban adják közre koroknai zsuzsa monográfiáját. varga katalin „lenin lámpák cskái,, címmel megjelenő könyve a legfiatalabb olvasókhöz szól. az egyik legkedveltebb ifjúsági regény, katajév a „távolban egy fehér vitorla,, című alkotása immár tizenegyedik kiadását éli meg - ez alkalommal az 1905-ös oroszországi forradalom 75 évfordulójára jut el az olvasókhöz. csaknem husz könyvvel emlékeznek a fasiszmus felett aratott győzelem, és hazánk felszabadulásának 35. évfordulójára. már a napokban a könyvesboltokba kerül a népszerű kolibri sorozatban matthaeidész konrad „a győzelem fegyverei,, című könyve, amely a második világháború fegyvereit mutatja be 29 színes táblán. máté györgy „budapest szabad,, című dokumentum-kötete is a jubileumot köszönti. a „képes történelem,, sorozatban újra kiadják a „mig megvalósul gyönyörű képességünk, a rend,, című kötetet. hatodik kiadásban jelenik meg fagyevjev köz-kedvelt műve „az ifjúgárda,,.

az iskolai tanulmányokat könnyítendően adják közre keresztury dezsőnek, évekkal ezelőtt már megjelent, s most újjádolgozott, kibővített munkáját „a magyar irodalom képes-könyvét,,. az iskolai tananyagot egészíti ki kósa lászló „megjártam a hadak utját,, című műve is, amelyben a szerző azt vizsgálja, miként tükröződik vissza a néphagyományban, a mondákban, a balladákban, a dalokban, a szövegekben történelmünk egy-egy jelentős korszaka, eseménye.

/folyt.köv./

17

-9-

bb.5./,,én és ... 2. folyt./zsu

a tizenévesek irodalmi érdeklődését kielégítő kozmosz szerkesztőségben is gazdag az újdonságlista. három első-kötetes fiatal alkotót indít pályájára a kiadó: csordás gábor ,,a nevelő nevelése,,; kelemen lajos ,,virraszt a kéz,, és zalán tibor ,,földfogyatkozás,, című könyvének kiadását tervezi. a világirodalom gyöngyszemei sorozatban gondozzák a cseh költők antológiáját. négy-öt füzetrel gazdagodik a tudományos-fantasztikus irodalom legfrissebb alkotásait bemutató galaktika sorozat. az 1978-ban megjelent ,,metagalaktika,, folytatásaként adják közre a szovjet tudományos-fantasztikus irodalom novellatermésének legjavát bemutató ,,szovjet metagalaktikát,,. a ,,fantasztikus könyvek,, sorozat is négy-öt új művel szaporodik./mti/

-.-

bb.6. galina boriszova az operaházban

i/kj/bc/zsu hgy

1980. február 7.

ujabb neves külföldi művész vendégszerepel az állami operaház februári programjában: a napokban érkezik budapestre galina boriszova, a moszkvai nagyszínház világhírű énekesnője. a bolsoj művésznője - akivel több nagyszerű fellépése alkalmával már megismerkedett a hazai közönség - február 16-án a borisz godunov című operában marina, 19-én pedig a hovanscsinában márfa szerepét éneklie az operaház színpadán./mti/

-.-

bb.7. könyvtárösszevonás battonyán

sam/st/zsu hgy

1980. február 7.

az országban is ritka, békésben pedig egyedülálló a battonyai könyvtár egész települést átfogó tevékenysége: a népek barátsága nevet viselő gyűjtemény ugyanis egyaránt ellátja a nagyközségben a közművelődési és iskolai könyvtári feladatokat. a nemrég épült, korszerű könyvtárban összevonták a régi községi könyvtár, az általános iskolák és gimnázium könyvtárát.

/folyt.köv./

M

-10-

bb.7. /könyvtárösszevonás .. folyt./zsu

a nyolcezer lakosu település felnőtt és ifju olvasói az új rendszerben gyakorlatilag valamennyi battonyán fellelhető könyvtári kötethez - több mint 30 ezerhez - hozzájutnak. az iskoláknál csak a szakirodalom maradt és a fejlesztési összeget is erre költhetik. a kötelező irodalom köteteknek egyetlen könyvtárba kerülésével kiküszöbölték az átfedéseket, s lehetővé tették az egyszerűbb állománygyarapítást.

a könyvtártudományi és módszertani központ, valamint az országos pedagógiai könyvtár segítségével folytatott battonyai kísérlet a népek barátsága könyvtár román és szerb nyelvű nemzetiségi gyűjteményére is vonatkozik./mti/

-.-

bb.8. műemléki helyreállítások borsodban

kör/zsu zsu hgy

1980. február 7.

ujabb műemlék épületek helyreállítását kezdik meg az idén borsod megyében. a 13. században épült, majd később reneszánsz stílusban átépített szerencsi rákóczi várkastélyt műemléki feltárása már megtörtént. a helyreállítás után a nagyközség művelődési központja lesz, itt kap majd helyet a zemplén muzeum gyűjteménye is. a 16-ik századból fennmaradt három saroktoronyos kékedi kastély helyreállítására a borsod megyei tanács tízmillió forint támogatást nyújt. az épületben a megyei tanács továbbképző központját rendezik be.

a 13. században épült és többször átépített pácini egykori mágóchy várkastély a helyreállítás után képzőművészeti kisgalériának, községi könyvtárnak és művelődési otthonnak ad helyet./mti/

M

-.-

-11-

bb.9. jobb minőségű, szintartó tapéták

ráb/st zsu hgy

1980. február 7.

megjavították termékeik minőségét a kesztölci jószerencsét termelőszövetkezet tapétagyártó üzemében. a korábbinál jobb minőségű papírral dolgoznak és megváltoztatták, korszerűsítették a színezési technológiát is. a hagyományos festék helyett áttértek a műgyanta alapanyagú festékek alkalmazására, s így szintartóbb tapétákat készítenek. az élénkebb színű, tetszetősebb termékek szükség esetén nedves ruhával tisztíthatók. a mintaválaszték bővítésére új mintákat vásároltak a német demokratikus köztársaságból, s ezekkel együtt a többnyomásos minta színeinek variálásával már 280-féle falborító anyagot készítenek. rövidesen berendezkednek a mintahengerek előállítására is, ezzel feleslegessé teszik az ilyen tapétagyártó eszközök importálását, csökkentik a termelési költségeket.

az idén már 10 millió négyzetméter tapétát készítenek az ndk gyártmányú gépsorokkal a kesztölci üzemben. a legtöbb tapétát a házgyáraknak, az állami és a szövetkezeti építőiparnak szállítják, de egyre többet vásárol a lakosság is. az idén budapesten és vidéken újabb bemutató szaküzletet nyit a kesztölci üzem, s ezekkel együtt 16 mintaboltban kínálja termékeit a lakosságnak./mti/

.-

bb.10. külföldi néprajzkutatók vették filmre az apátfalvi kardos istván dalait, táncait

dén/st/zsu hgy

1980. február 7.

a magyar néprajzkincs iránt érdeklődő külföldi kutatók találkoztak az apátfalvi híres vőfélyével kardos istvánnal, a népművészet mesterével, aki több mint 4000 alkalommal volt főszereplője a községbeli lakodalmaknak. pista bácsi feleségével együtt - mindketten túl vannak már a nyolcadik ikszen - a japán, usa-beli, kanadai és nszk-beli néprajzosok számára a filmfelvevő előtt mutatta be az egykori „pátfalvi”, táncokat, magnetofonra énekelte a régi alföldi népdalokat, az esküvői vőfélyrigmusokat.

természetesen itthon is felfigyeltek már a kardos házaspár által ismert folklórkincsre. a szegedi édosz együttes repetárján több olyan tánc is szerepel, amelyet tőlük tanultak. kardos istván több mint 300 dalát, 100 gépelt oldalt is kitevő vőfélyrigmusait szintén lejegyezték és az anyag a szegedi múzeum néprajzi adattárát gazdagítja./mti/

.-

47
-12-

bb.11. évente tízmillió forintos megtakarítás bukva nyíló ablakokkal

i gl/um pp hgy

1980. február 7.

a házgyári építkezések számára 50 ezer darab bukva nyíló ablakot gyárt idén az épületasztalosipari- és faipari vállalat /épfá/. az újfajta nyílászáró lényegesen kevesebb hőteret ereszt át a korábbiaknál, ezért - számítások szerint - már a lakótelepi bevezetését követő első évben tízmillió forintos nagyságrendű energiamegtakarítás érhető el általa.

néhány éve még elsősorban esztétikai követelményeket támasztottak a nyílászárókkal szemben. azóta fordult a helyzet. ma már a használhatóság és a hőszigetelő képesség kerül előtérbe az értékítéletnél, mert az energiahordozók rohamos áremelkedése szigorúbb szakmai jellemzők meghatározására készíti a gyártókat.

a mostani - minden más, hazánkban alkalmazott ablaknál jobb adottságú - nyílászáró többéves fejlesztés eredménye. a különféle változatokat folyamatosan kipróbálták a gyakorlatban is, és most jutottak el odáig, hogy széleskörűen felhasználják az újfajta ablakokat a lakásépítéshez.

a bukva nyíló ablaknak, az eddig általánosan elfogadott és tömegesen használt forgóablakhoz képest számos előnye van. huzatmentes szellőztetést biztosít, mert a friss levegő az üvegfelületről a mennyezetre csapódik. emellett rajta keresztül 8 százalékkal több napfény áraszthatja el a szobát, mint elődjénél. az elzett művekben készülő vasalat, valamint a hőszigetelő üvegfelület és tömítő anyag jobb minőségű a jelenleg forgalomban lévénél. az új ablak ára ennek ellenére közel azonos lesz a forgóablakéval, vagyis nem haladja meg a négyzetméterenkénti 1400 forintot.

az épületasztalosipari és faipari vállalat felkészült az új termék gyártására. a szükséges szerszámokat és célgépeket üzembe helyezték. a második félévben már sor kerülhet a bukva nyíló ablakok tömeges gyártására is, és ekkor kerülnek forgalomba a gyártmány első sorozatai. /mti/

.-

- 13 -

7.50/um

9⁰⁰
3P

bb 12. dömösiek a fővárosért - kórházakat ujit fel a vidéki szövetkezet

ráb/um st hgy

1980. február 7.

az idén 60-70 millió forint értékű felújítási és javítási munkát végeznek a budapesti kórházakban a dömösi építőipari szövetkezeti vállalat dolgozói. nagy segítséget jelent ez a fővárosnak, mert az egészségügyi létesítmények aprólékos munkát igénylő és sokszor bonyolult felújításától általában elzárkóznak az építőipari vállalatok. a sokféle szakmában jártas dömösiek szerződésben vállalkoztak az elmúlt évtizedekben alaposan elhasználdott öreg kórházi épületek felújítására. ebben az évben többek között az István és a János kórházban, az újpesti gyermekkórházakban dolgoznak. a János kórházban az egyik belgyógyászati pavilont intenzív osztállyá alakítják át. s az év közepére be is fejezik ezt a jelentős munkát.

a fővárosi tanáccsal kötött szerződés 1990-ig szól, s 1980 után fokozatosan több munkára vállalkoznak a dömösiek, évi 80-90 millió forint értékű munkával kapcsolódnak be a kórházak és egyéb egészségügyi intézmények felújításába. ez mind a fővárosi tanács, mind a vállalat számára előnyös, mert lehetőséget nyújt az alapos felkészülésre, megkönnyíti a hosszú távú tervezést és a szervezést.

a dömösi vállalat a fővárosi munkavállalással egyidejűleg „szűkebb hazájában”, esztergomban és a dorogi járásban is jelentős értékű munkával segíti a felújításokat, építkezéseket. bekapcsolódtak az esztergomi, a dorogi lakásépítkezésekbe, dolgoznak a nyergesujfalui viscosagyárban és a dorogi gyógyszerárugyárban. /mti/

-. -

bb 13. megduplázza a műanyagfeldolgozást a hazai kenderipar

dob/um st hgy

1980. február 7.

a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalat gyáraiban a viszonylag nagy munkaráfordítással feldolgozható kenderből jelentős mértékben áttérnek a gazdaságosabban feldolgozható és jobban értékesíthető szintetikus műanyagok felhasználására. befejeződött a nagyszabású műanyagprogramra való felkészülés, amelynek eredményeként az idén megduplázódik, mintegy 4000 tonnára növekszik a vállalat üzemeiben a polipropilén és a polietilén felhasználása, kötözőzsineggé, zsákká és más cikkekkel való feldolgozása. /folyt.köv./

- 14 -

8.05/um

9⁰⁵/₃₉

bb 13. /megduplázza...folyt./um

erre a feladatra a szegedi kenderfonó gyáregységben 2000 négyzetméteres új üzemrészt alakítottak ki, s ott a legmodernebb műanyagfeldolgozó berendezéseket szerelték fel. elsősorban nem új építkezéssel nyerték a munkaterületet, hanem úgy, hogy az elavult, de még használható berendezéseket más vidéki gyáraikba telepítették át. a helyükre szerelt új gépsorok műanyag granulátumból síkfóliát készítenek, ezt csikokra hasogatják, megsodorják, majd pehelykönnyű műanyagzsákokká hurkolják. a néhány dekás zsákokban fél mázsányi hagyma, vagy burgonya szállítható. az év végéig mintegy 40 millió ilyen zsákot gyártanak exportra a tiszai vegyikombinátban készült granulátumból. /mti/

-. -

bb 14. új magyar repcefajták

blb/um ká vhgy

1980. február 7

az iregszemcsei takarmánytermesztési kutató intézetben sikerült kinemesíteni az első hazai alacsony erukasav tartalmu repcefajtákat. az egyiket az ir-1 jelű, előzetesen elismert erukasavszegény fajtát az idén már mintegy 30 ezer hektáron termesztik az állami gazdaságok és a tsz-ek. a másik, az ir-022 jelű fajtajelölt kimagasló eredménnyel szerepel az országos fajtaösszehasonlító kísérletekben, s jövőre mintegy 1000 hektáron már köztermesztésbe kerül.

mindkét új repcefajta nagy előnye, hogy kevéssé tartalmazza a kellemetlen mellékhatású erukasavat, s a belőlük sajtolt étolaj diétikus értéke kiváló. visszamaradó darája fehérjedes takarmányként kiválóan hasznosítható. /mti/

-. -

bb 15. befejeződött a rekonstrukció a győri gardénia gyárban

mzs/um st hgy

1980. február 7.

befejeződött a függönygyártás korszerűsítését szolgáló csaknem százmillió forintos rekonstrukció a győri gardénia csipkefüggönygyárban. az elmúlt másfél évben 13 jacquard gépet állítottak munkába, amelyek a régebbieknél jobb minőségű és szebb kivitelű függönyöket gyártanak.

/folyt.köv./

- 15 -

8.15/um

7¹⁰/₃₉

bb 15. /befejeződött.../folyt./um

a fejlesztés folyamán figyelmet fordítottak arra, hogy azonos műszaki színvonalra emeljék a gyártás egész folyamatát. ennek jegyében helyezték üzembe az ugynevezett széles mosógépet, amely percenként 30 méter függönyt tisztít, eltávolítja a kelmeből a fonóolajat, hogy a kikészítés következő lépcsőjén, a fehérítő fürdőbe már a megtisztított függöny kerülhessen. a kimosott függöny nem szennyezi be olyan hamar a fürdőfolyadékot, amelyet így ritkábban kell cserélni. ezzel megtakaríthatják a fehérítő fürdőhöz felhasznált import anyagok számottevő hányadát.

berendezkedtek a mintatervezésre is. beszerezték egy kártyaverő gépet, amelynek révén már a saját mintáikkal szövik be az ablakok diszeit. üzembe helyezték az ólomzsinor bevarró gépsort, amely a függöny szélébe erősíti a kelme jó tartását, szép esését, biztosító ólomzsinort.

ezeknek a gépi fejlesztéseknek egyaránt szerepük lesz abban, hogy a gyár az idén a tavalyinál 2 millió négyzetméterrel több függönyt készít, amelynek nagy részét külföldön értékesítik. /mti/

-. -

bb 16. háromszáz növényvédelmi és agrokémiai munkás vizsgázik baranyában - kiemelt szaktárgy: a környezetvédelem

igó/um st hgy

1980. február 7.

a téli szakoktatás befejeztével háromszáz növényvédelmi és agrokémiai munkás vizsgázik ezen a héten baranyában. csaknem kétharmad részük most kap szakmunkás, illetve betanított munkás oklevelet. az új szakmunkásokra elsősorban az agrokémiai hálózatnak van szüksége, amelynek megteremtése gyors ütemben halad baranyában. jelenleg három agrokémiai központ épül: boly, magyarboly és pécsvárad térségében, s még az idén mindháromat üzembe is helyezik. szigetváron, drávafokon és mohácson már működnek az agrokémiai bázisok. a megye szántóterületének mintegy 60 százaléka tartozik az agrokémiai társulásokhoz.

/foyt.köv./

- 16 -

8.35/um

935
3P

bb 16. /háromszáz ...folyt./um

a vizsgázók egyharmada már gyakorló növényvédő, akik a rohamosan fejlődő, állandóan újat adó szakmájuk ismereteit frissítették fel a téli továbbképző tanfolyamokon. a baranya megyei növényvédelmi és agrokémiai állomás ugyanis bevezette azt a rendszert, hogy a szakma dolgozói háromévenként felújítják elméleti és gyakorlati tudásukat. a széles körű szakmai képzés eredménye, hogy a baranyai gazdaságokban ma már minden növényvédő gépre átlagosan négy kiképzett dolgozó jut - ez lényegesen jobb az országos átlagnál.

az ideai szakoktatás kiemelt témája volt a környezetvédelem, tekintettel az alkalmazott kemikáliák növekvő mennyiségére és hatóképeségére, a belőlük származó veszélylehetőségekre. a képzés során foglalkoztak az élővizek és a szabadban élő állatok védelmével, a légi növényvédelem rendszabályaival, a visszamaradt vegyszerek és a fertőzött csomagolóanyagok gondos megsemmisítésével. /mti/

-. -

bb 17. nagyüzemekben gazdaságtalan, melléküzemágban haszonnal előállítható műanyagcikk kápolnásnyékről

1980. február 7.

dáv/um st hgy

a kápolnásnyéki vörösmarty termelőszövetkezet műanyagüzemében a nagyvállalatoknál, gyárakban csak gazdaságtalanul előállítható, de a nélkülözhetetlen kisebb-nagyobb műanyagcikkeket készítenek. az üzemben évente 18 millió forint értékű terméket - többek között vödörtetőket, vasuti sinalátéteket, gombfestékes dobozokat - állítanak elő. ilyenkor, a téli hónapokban száz munkást foglalkoztatnak, de az állandó dolgozók száma is meghaladja a harmincat. a termékeik iránt rendkívül nagy az érdeklődés, s mivel a korszerű fröccsöntő gépeken nagyon sokféle cikk készíthető, a gazdaság alig győzi teljesíteni a megrendeléseket. /mti/

-. -

- 17 -

8.45/um

940
3P

bb 18. csuszós utak

i -don/mv um i

1980. február 7.

az ország több megyéjében sikosak, csuszósak az utak. a csütörtök reggeli jelentések szerint zalában, szolnokon, hevesben és borsodban sűrű köd nehezíti a látási viszonyokat, a látótávolság mintegy 50-100 méter.

a fő- és az alsóbbrendű közutak két nyomban járhatók. a hajnali órákban megindult deresedés miatt szórni kellett az utakat bicske és tatabánya térségében, az m7-es autópálya érdi szakaszát és a 4-es számú főútnak az 50. és 70. kilométer közötti részét. a deresedés és a jegesedés miatt az alsóbbrendű utak közül veszprém, komárom, nógrád, heves és borsod megye több közútja sikos. a csuszósság megszüntetésén mintegy 150 gép dolgozik.

a fővárosi tömegközlekedés zavartalan volt; ehhez a hajnali órákban sózták-szórták az utakat, leginkább a budai és a külső kerületi vonalakat, amelyeket az éjszakai páralecsapódás sikossá tett. /mti/

-. -

bb 19. krisztina körut - gázszolgáltatás

i-don/mv um ie

1980. február 7.

teljes erővel dolgoznak a fővárosi gázművek szakemberei a krisztina köruti gázszolgáltatás mielőbbi megindításán. munkájuk eredményeként a krisztina körut 87-89. és a 91. számú házakban, körülbelül mintegy száz lakásban szerdán már megkezdődött a többi mintegy 300 lakásban várhatóan pénteken indul meg a gázszolgáltatás.

a vállalat ügyeletének csütörtök reggeli tájékoztatása szerint a szakmunkások a házak előtti ugynevezett repülővezeték kiépítésén dolgoznak. a földfelszínen huzódó csövek nagy része már a helyén van, a tennivalóit most ennek teljes befejezése és a csatlakozó vezetékek bekötése adja. az ügyeletet hangsúlyozták: a mintegy 300 lakásban akkor indulhat meg ismét péntektől a gázszolgáltatás, ha a vezetékek jók. ha nem teljesen hibátlanok, akkor még további munkára van szükség. /mti/

-. -

9.35/um

- 18 -

10¹⁵
3P

bb. 20. zöldellnek a palánták - megkezdődtek a koratavaszi munkák heves megyében

kov/rj ká ie

1980. február 7.

heves megye határát még összefüggő hótakaró borítja, de a zöldségtermelő gazdaságokban már megkezdődtek a koratavaszi munkák. a mátraaljai és a tarnamenti közös gazdaságokban építik a fóliasátrakat a primőr-zöldségfélék és a palánták neveléséhez, néhány helyen pedig megkezdték a szántóföldi ágyások előkészítését, s a magvetést is. különösen előrehaladt a munka a hevesi rákóczi termelőszövetkezetben, az ország egyik legjelentősebb zöldségtermelő közös gazdaságában. a mintegy 9 hektár alapterületű fóliasátrakban már kikeltek és szépen zöldellnek a paprika és a paradicsompalánták. ebben a közös gazdaságban az idén több mint ezer hektáron termelnek majd zöldséget, és ehhez a szaporítóanyagot helyben állítják elő. egyidejűleg a környékbeli termelőszövetkezeteket is ellátják paprika-, paradicsom-, illetve dohánypalántával.

a koratavaszi munkák megkezdésével egyidejűleg kötik a szerződéseket az idei termés forgalmazásáról. /mti/

-. -

bb. 21. életmentők kitüntetése

feh/rj st ie

1980. február 7.

életmentőket tüntettek ki csütörtökön veszprémben.

a tavalyi augusztus 4-i emlékezetes balatoni vihar idején jáki miklós szakmunkástanuló és paulovkin péter épületgépész budapesti lakosok életük kockáztatásával három gyermek életét mentették meg. a hirtelen keletkezett, nagyerejű vihar szigliget térségében a gyermekeket guminatracukkal a part közeléből befelől sodorta. a két fiatalember a gyermekek után uszott és sértetlenül kimentette őket.

az elmúlt év szeptember 21-én délután az idős koru városi lajos zánkai lakos horgászás közben a balatonba esett. az elmerült és eszméletlen állapotban lévő embert a közelben tartózkodó vigh józsef, az mti nyugdíjas szerkesztője, kimentette a vízből és csónakjával a partra vitte.

/folyt.köv./
12.50 rj

-19-

13²⁵
3P

bb. 21. / életmentők... 1. folyt./rj

veszélyhelyzetben tanusított bátor magatartásuk elismeréseként a minisztertanács mind a harmuknak „életmentő emlékérem”, kitüntetést adományozta. a kitüntetést István János, a veszprém megyei tanács elnökhelyettese adta át. /mti/

-.-

. 22. időjárásjelentés

rj ie 1980. február 7.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délben:

folytatódik az enyhe idő

szárazföldünk legnagyobb részének időjárását egyetlen az atlanti-óceán fölött elhelyezkedő, több középpontu, alacsony nyomású légörvény alakítja. áramlási rendszerében enyhe, különböző nedvességtartalmu légullámok érkeznek szárazföldünk belseje fölé. a brit-szigetek és franciaország térségét széles felhős- és csapadéköna érte el. hatására enyhe, de szeles, csapadékos az idő. közép-európát átmenetileg száraz levegő tölti ki, emiatt változóan felhős az ég, csapadékmentes az idő. a skandináv- félszigeten és a kelet-európai síkságon borult az idő, sokfelé havazik. a hőmérséklet 4-8 fokkal alacsonyabb, mint az évszaknak megfelelő átlag.

hazánkban csütörtökön változóan felhős volt az ég. elszórtan eső, záporosó alakult ki, sőt egy-két helyen zivatar keletkezett. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 9 és 14 fok között volt, de az északkeleti országrészben 0 és plusz 5 fok között alakult. ma hajnalra mínusz 2 - plusz 5 fokig csökkent a hőmérséklet. hajnalra több helyen köd keletkezett, ezek egy része az északkeleti körzetekben napközben is megmaradt. délelőt változóan felhős volt az ég, csapadékot sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor plusz 2 és plusz 7 fok között volt.

budapestén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 7,4 fok volt, ez 7,6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

/folyt.köv./

12.55 rj

-20-

13³⁰
3P

bb. 22. / időjárásjelentés.. folyt./rj

ma 12 órakor budapestén 4 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős, páráss, helyenként ködös idő, a déli, délnyugati országrészben elszórtan eső, déli, délnyugati, majd északira forduló, időnként megélénkülő szél.

a várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában plusz 6 és 11 fok között, a tartósan ködös helyeken plusz 5 fok közelében. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1- plusz 4 fok között.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

az időszak elején változóan felhős idő várható, valószínűleg csapadék nélkül. az időszak második felében erősen megnövekvő felhőzetből ismétlődő esőkre, záporosókra számíthatunk. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 1- plusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte plusz 7- plusz 12 fok között az időszak végén kissé csökken. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 390 cm, hőmérséklete 4.0 fok.
/mti/

-.-

bb. 23. bírósági ítélet hármas gyermekhalál ügyében

end/st/rj ie

1980. február 7.

megdöbbentő tragédia történt a múlt év október 6-án szolnokon, a vörösmány ut 2. számú ház egyik udvari lakásában: füstmérgezésben megfulladt három kisgyermek. mint a vizsgálat megállapította, a gyermekek anyja, dongó judit és élettársa horváth sándor azon az estén egyedül hagyta a négyéves krisztinát, a kétéves mihályt és róbertet. a kisleányt a keze ügyébe került gyufával játszadozott, amitől tüzet fogott az ágynemű és a berendezés. mire a szomszédok a tüzet észrevették, a három gyermek már nem élt. a bizonyítás során megállapítást nyert, hogy az anya és élettársa felelőtlen-sége okozta a három kisgyermek halálát, ezért a szolnoki járásbíró-ság kiskorú veszélyeztetéséért dongó juditot egy évi, horváth sándort öt hónapi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-.-

13.40 rj

-21 -

14¹⁰
3P

bb. 24. milliókat érő városszeret

Lér/ká/rj ie

1980 február 7.

sokmillió forintban mérhető kőszegen a lakosság városszeretete, a tanács az ötödik ötéves terv időszakában összesen 12,5 millió forint értékű városfejlesztő, szépítő társadalmi munkára számított, s a lakosság már négy év alatt 24,3 millió forint értékű munkát végzett-állapították meg e tevékenységet értékelve csütörtökön a városi tanács vb. ülésén.

a társadalmi munka eredményeként több olyan létesítményt építettek fel, mint óvoda, bölcsőde, csónakázó tó, gépkocsiparkoló, játszótér, járdák stb. - amelyek pénzügyi források hiányában csak később készültek volna el. a város lakói erre az évre több mint hatmillió forint értékű társadalmi munkára vállalkoztak. a városfejlesztő, szépítő munka az idén is a már hagyományos tavaszi társadalmi munkanapokkal kezdődik, mikor a város utjait, tereit, parkjait csinosítják, rendezik a különböző közintézmények környékét. /mti/

--

bb. 25. szőlőtelepítés társulással

szü/ká/rj ie

1980. február 7.

a vámospércsi béke termelőszövetkezetben és a környékbeli gyéngétermő homoki talajon gazdálkodó nagyüzemekben a kedvező időjárást kihasználva hozzákezdtek a tavaszi szőlőtelepítés előkészítéséhez; a tereprendezéshez. a munka az első fázisa az együttes telepítésnek. hat hajdusági termelőszövetkezet az egermátravidéki bor kombináttal társulva három esztendő alatt 393 hektáron hoz létre új szőlőültetvényt, amelynek termését a kombinát dolgozza majd fel. 88 hektáron 1978-ban, 160 hektáron tavaly ültették ki az oltványokat, ebben az esztendőben pedig a hátralévő 145 hektáron fejeződik be a telepítés. /mti/

--

13.45 rj

-22 -

14¹⁰
3P

bb. 22. / időjárásjelentés.. folyt./rj

ma 12 órakor budapesten 4 fokat mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős, párás, helyenként ködös idő, a déli, délnyugati országrészben elszórtan eső, déli, délnyugati, majd északra fordul, időnként megélénkülő szél.

a várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában plusz 6 és 11 fok között, a tartósan ködös helyeken plusz 5 fok közelében. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1- plusz 4 fok között.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

az időszak elején változóan felhős idő várható, valószínűleg csapadék nélkül. az időszak második felében erősen megnövekvő felhőzetből ismétlődő esőkre, záporosókra számíthatunk. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 1- plusz 4 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte plusz 7- plusz 12 fok között az időszak végén kissé csökken. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 390 cm, hőmérséklete 4.0 fok. /mti/

--

bb. 23. bírósági ítélet hármas gyermekhalál ügyében

end/st/rj ie

1980. február 7.

megdöbbentő tragédia történt a múlt év október 6-án szolnokon, a vörösmány ut 2. számú ház egyik udvari lakásában: füstmérgezésben megfulladt három kisgyermek. mint a vizsgálat megállapította, a gyermekek anyja, dongó judit és élettársa horváth sándor azon az estén egyedül hagyta a négyéves krisztinát, a kétéves mihályt és róbertet. a kisleány a keze ügyébe került gyufával játszadozott, amitől tüzet fogott az ágynemű és a berendezés. mire a szomszédok a tüzet észrevették, a három gyermek már nem élt. a bizonyítás során megállapítást nyert, hogy az anya és élettársa felelőtlen-sége okozta a három kisgyermek halálát, ezért a szolnoki járásbíróság kiskorú veszélyeztetéséért dongó juditot egy évi, horváth sándort öt hónapi, börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

13.40 rj

-21 -

14¹⁰
3P

bb. 24. milliókat érő városszeret

Lér/ká/rj ie

1980 február 7.

sokmillió forintban mérhető kőszegen a lakosság városszeretete, a tanács az ötödik ötéves terv időszakában összesen 12,5 millió forint értékű városfejlesztő, építő társadalmi munkára számított, s a lakosság már négy év alatt 24,3 millió forint értékű munkát végzett-állapították meg e tevékenységet értékelve csütörtökön a városi tanács vb. ülésén.

a társadalmi munka eredményeként több olyan létesítményt építettek fel, mint óvoda, bölcsőde, csónakázó tó, gépkocsiparkoló, játszótérek, járda stb. - amelyek pénzügyi források hiányában csak később készültek volna el. a város lakói erre az évre több mint hatmillió forint értékű társadalmi munkára vállalkoztak. a városfejlesztő, építő munka az idén is a már hagyományos tavaszi társadalmi munkanapokkal kezdődik, mikor a város utjait, tereit, parkjait csinosítják, rendezik a különböző közintézmények környékét. /mti/

--

bb. 25. szőlőtelepítés társulással

szü/ká/rj ie

1980. február 7.

a vámospércsi béke termelészövetkezetben és a környékbeli gyéngétermő homoki talajon gazdálkodó nagyüzemekben a kedvező időjárást kihasználva hozzákezdtek a tavaszi szőlőtelepítés előkészítéséhez; a tereprendezéshez. a munka az első fázisa az együttes telepítésnek. hat hajdusági termelészövetkezet az egermátravidéki borkombináttal társulva három esztendő alatt 393 hektáron hoz létre új szőlőültetvényt, amelynek termését a kombinát dolgozza majd fel. 88 hektáron 1978-ban, 160 hektáron tavaly ültették ki az oltványokat, ebben az esztendőben pedig a hátralévő 145 hektáron fejeződik be a telepítés. /mti/

--

13.45 rj

-22 -

14²⁰
3P

bb 26. tsz-közgyűlés pásztón

csiz/um st hgy

1980. február 7.

nem száritották a hizó- és növendékmarhának szánt szemeskukoricát a pásztói béke tsz-ben, hanem fóliabéléses földvermekben tárolták. a nedves kukorica-némi tejsavas erjedés és széndioxid termelés által tartósult. az így kezelt és tárolt kukorica önköltsége alig haladta meg a mázsánkénti 160 forintot, tápértéke viszont kifogástalan maradt. amennyiben a takarmányozás eredményei - a súlygyarapodás is - igazolják az új eljárást, a következő betakarításnál a tavalyinak már kétszeresét, mintegy 50 vagon kukoricát tartosítanak takarmányozási célokra a pásztói fóliabéléses földvermekben. a kísérletről dr. bencze barna, a pásztói béke termelészövetkezet elnöke számolt be a közös gazdaság csütörtöki zárszámadó és tervtárgyaló közgyűlésén. ezzel és más kezdeményezésekkel sikerült a nagyüzem dolgozóinak a tavalyi száraz, kemény tél, a tavaszi belvizek és a májusi aszály okozta károkat pótolniuk. a három évtizedes fennállását most ünneplő tsz, amely jelenleg 7100 hektáron, 650 taggal és alkalmazottal gazdálkodik, tavaly 105 millió forint bevételre és 6 millió 600 ezer forint tiszta nyereségre tett szert. a tavalyi eredmények alapján az idén a többi között negyven mázsás őszi buza, ötven mázsás kukorica és 350 mázsás cukorrépa termést terveznek. a tavalyi 3200 literes átlagos tejhozamot az idén 3500 literre emelik, a szarvasmarha hustermelés, hizómarha és előhasi üsző eladás fokozása mellett bevezetik a házi-nyul nagyüzemi tenyésztését. /mti/

--

bb 27. üdvözlő távirat

mí um pr hgy

1980. február 7.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte a panamai néppárt vi. kongresszusát. /mti/

--

bb 28. szedik a piros retket a szegedi körzetben

tób/um ká hgy

1980. február 7.

szeged körzetében megkezdtek az első tömeges kora tavaszi primőrnek, a hidegfóliás retkeknek a szedését. a dupla fóliával védett - vastag trágya-talppal megalapozott - kiskertekben még decemberben elvetették a magot.

/folyt.köv./

- 23 -

14.00/um

14³⁰
3P

bb 28. /szedikfolyt./um

az ezzel járó kockázatot vállalják a termelők, mert februárban külföldön is korlátlan keletje van a piros reteknek. emellett többszörösen hasznosítják a fóliasátrakat. egyelőre naponta mintegy 10 000 csomó primőrt szednek. az igazi szezon március elején kezdődik, amikor naponta százezer-kétszázezer csomó retek szállítanak.

a januári erős fagyhullám károsította a zsege növények egy részét. ezeken az ültetvényeken újból vetnek retekmagot. kedvező időjárás esetén ugyanis 40 nap alatt beérik a termés, s így március végén piacra kerülhet az újra vetett primőr. a csongrád megyei zöldségtől vállalat több mint 10 millió csomó tavaszi retek átvételére kötött szerződést a termelőkkel.
/mti/

-. -

bb 29. elégedetek vagyunk a magyar gyógyszerekkel - a jamaicai egészségügyi miniszter első helyettesének nyilatkozata

i pp/mi um pp hgy

1980. február 7.

a magyar gyógyszerek évről-évre ismertebbek és keresettebbek a világpiacra. gyógyszeriparunk termékei a világ több mint 90 országába jutnak el, köztük két év óta a távoli karib-tengeri szigetországba, jamaicába is. a magyar gyógyszerek fogadtatásáról, a kapcsolatok további elmélyítéséről nyilatkozott az mti munkatársának dr. winston davidson, a jamaicai egészségügyi miniszter első helyettese, aki az egészségügyi minisztérium meghívására tartózkodik hazánkban

- az amegállapodás, amelyet a két ország miniszterelnöke 1978 februárjában írt alá budapesten, jól szolgálja népeink együttműködését, kapcsolataink kiszélesítését. az államközi megállapodás egészségügyi része eddig elsősorban a magyar gyógyszerek pontos szállításában realizálódott. a magyar készítmények, amelyekre nagy szüksége van országunknak az egészségügyi ellátás javítása érdekében, jó minőségben és időben érkeznek. ez tette lehetővé, hogy a magyar medimpex gyógyszerkivitelkereskedelmi vállalat tavaly szeptemberben már kirendeltséget létesítsen kingstonban, s bizunk abban, hogy még ebben az évben megalakul fővárosunkban a medimpex kereskedelmi vállalata is.

/folyt.köv./

- 24 -

14.05/um

14⁴⁰/_{3P}

bb 29. /elégedettek...folyt./um

- nagy lehetőséget látunk abban, hogy gyártási együttműködés is kialakuljon a jamaicai és magyar gyógyszergyárak között. ez annál is inkább indokolt, mert a jamaicai gyógyszergyárak kapacitása sok esetben kihasználatlan, s termelési programjuk is korszerűsítésre szorul. egy közös vállalat létesítésével mód nyílhatna arra, hogy magyar technológia alapján, magyar alapanyagokból kingstonban készítsenek gyógyszereket. most vizsgáljuk ennek lehetőségeit. a budapesti egyesült gyógyszer- és tápszergyárban tett látogatásom is azt igazolta, hogy itt, magyarországon igen fejlett a gyógyszeripar. ez az együttműködés előnyös lehetne mindkét ország számára, ugyanakkor tovább erősítené népeink barátságát. /mti/

-. -

bb 30. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

um

1980. február 7.

1. jó vetőmag-kilátások /1. jav./
2. kisz-akciók a népgazdasági terv teljesítésére
3. a gorkij nyelviskola munkájáról /2.jav./
4. a közúti ellenőrzések tapasztalatai /3.jav./
5. a móra könyvkiadó terveiből
6. galina boriszova az operaházban
7. könyvtárösszevonás battonyán
8. műemléki helyreállítások borsodban
9. jobb minőségű, szintartó tapéták
10. külföldi kutatók a magyar népjazkincs nyomában
11. energiamegtakarítás új fajta ablakokkal /4.jav./
12. kórházakat újít fel a dömösi szövetkezet
13. kendergyártás növelése - műanyaggal
14. új magyar repcefajták
15. befejeződött a rekonstrukció a győri gardénia gyárban
16. növényvédelmi és agrokémiai munkások vizsgálja baranyában
17. műanyagcikk gazdaságos gyártása kápolnásnyéken
18. csuszós utak
19. krisztina körút - gázszolgáltatás
20. kora tavaszi munkák hevesben

/folyt.köv./

- 25 -

14.15/um

14⁴⁵/_{3P}

bb 30. /a belföldi...folyt./um

21. életmentők kitüntetése
22. időjárásjelentés
23. bírósági ítélet hármas gyermekhalál ügyében
24. városszépítő társadalmi munkák köszönet
25. szőlőtelepítés társulással vámospércsen
26. tsz-közgyűlés pásztón
27. üdvözlő távirat panamába
28. szedik a retket szeged körzetében
29. magyar gyógyszerek sikere jamaicában
30. hirjegyzék

-. -

bb 31. magyar-bolgár belkereskedelmi tárgyalások

i kf/mv um pp hgy

1980. február 7.

a tavalyinál tizszázalékkal több fogyasztási cikk kölcsönös szállítását határozták meg a magyar-bolgár belkereskedelmi tárgyalásokról csütörtökön budapesti aláírt jegyzőkönyvben.

a február 6-án és 7-én tartott megbeszéléseken, Lauthán ferenc és szlavcso pesev belkereskedelmi miniszterhelyettes, kedvezőnek ítélték a két ország kereskedelmének árucseré-forgalmi, valamint műszaki-tudományos együttműködésének alakulását, múlt évi teljesítését és meghatározták az idej tennivalókat is.

az 1980. évről létrejött megállapodás szerint a két ország kereskedelmé kölcsönösen mintegy 700 millió forint értékű árut cserél. bulgáriából egyebek között 300 ezer férfi inget, 150 ezer munkaruhát, valamint házcipőt, játékot, befőttes, savanyúságot, irodaszereket, szézes italokat, kap a magyar kereskedelem, amelyekért cserében mübőr zakót, szövetet, kukta-főzőedényt, kozmetikumokat, camping-cikkeket és ugyan-csak játékokat szállít.

a megállapodás értelmében tovább bővülnek a két ország áruházainak közvetlen kapcsolatai, együttműködése. az idén 11 magyar illetve bolgár áruházban tartanak árusítással egybekötött nemzeti árubemutatót. /mti/

-. -
- 26 -

14.25/um

15³⁰
BP

bb.35. gyorsított ütemben épüljenek az iskolák! . a kneb felmérése javaslatai

i/az/z /pr/zsu hgy

1980. február 7.

apor zoltáln, az mti hirmagyarzója írja:

népes „gyermekhadak,, állnak a kapuk előtt, hamarosan - a következő tanév kezdetétől - megnövekedett létszámú gyermekkoronosztályokat kell fogadniuk az iskoláknak. felkészültek a tanintézetek a demográfiai csúcsra- e kérdésre kerestek feleletet a népi ellenőrök. a központi népi ellenőrzési bizottság, a fővárosi és a megyei bizottságok csaknem kétezer szakértőjének, társadalmi munkatársának vizsgálódása az általános iskolák negyven százalékára terjedt ki. munkájuk eredményét, tapasztalataikat tárgyalta meg csütörtökön a minisztertanács, egyetértéssel fogadva a népi ellenőri javaslatokat.

a téma fontosságát és a tennivalók sürgősségét jelző statisztikából kitűnik, hogy jelenleg 156 ezer kisgyerek ismerkedik a számok, betűk világával az általános iskolák első osztályaiban, a következő tanévben 172 ezer, az azután következőben pedig 197 ezer kisdíák kezdik a tanulást az első osztályokban, 1985-ben csaknem háromszézerrel lesz több az általános iskolai tanuló mint tiz évvel korábban. fogadásuk igen nagy feladat elé állítja az iskolákat és a tanácsokat, kivált, ha figyelembe vesszük, hogy az alsófoku oktatás helyzetképén ma sem kevés a sötét tónus: kevés a tanterem, számos iskola zsufolt, nem egy helyen kényszerülnek két műszakban tanítani, a napközi otthonba jelentkezők közül mind többet kell elutasítani. a pedagógusok előtt álló feladat ugyanakkor változatlan: tegyenek meg mindent azért, hogy minden gyermek képességei kibontakozhassanak az iskolában. arra kell törekedni, hogy az oktatás, a nevelés színvonala emelkedjék, a gyakorlatban kamatozzanak a modern pedagógia legkoszerűbb módáserei. nyilvánvaló, hogy ehhez a feltételeket is meg kell teremteni. a tanácsok eddig is igyekeztek gyarapítani a tantermek számát.

/folyt.köv./

16.00/zsu

-27-

16²⁰

bb.35./gyorsított ... folyt./zsu

szervezéssel, a tanulók átirányításával kiegyenlíteni a különböző iskolák oktatási színvonalában mutatkozó különbségeket, természetesen a jobbakhoz igazítva a mércét. az erőfeszítések eredményeként bizonyos mértékű javulás tapasztalható, szerte az országban épülnek az új iskolák, több helyen sikerrel alkalmazták az olcsó és gyors építési megoldásokat, átmenetileg enyhítve a feszültséget.

a városokban - főként az új lakótelepeken - azonban egyre szorongatóbb a tanteremhiány, magas tanulócsoporthoz és diákokhoz, hogy sápadtan világítanak a lámpák, gyatra a fűtés. miként a népi ellenőrök megállapították, mindez a pedagógia munka színvonalát rontja. „a szükségtantermekben folyó oktatás, a nagylétszámú tanulócsoporthoz, a kétműszakos tanítás miatt - a tanítók, tanárok erőfeszítése ellenére - elmarad a követelményektől az általános iskolások tudásszintje, - mutatnak rá jelentésükben. az általános iskolai hálózat fejlesztése egyenlőtlen, az újonnan átadott osztálytermek nyolcvan százalékát például budapesten és borsod megyében vehették birtokba a diákok. az igazsághoz tartozik, hogy borsodban - csakugy fejér, komárom, szabolcs és szolnok megyében - igen rosszak az oktatás feltételei. s éppen ezeken a vidékeken mutatkozik a legnagyobb arányú lemaradás - az v. ötéves terv előírta ütemhez képest - az iskolaépítésben. emiatt a feszültségek állandósultak, sőt éleződtek. nem sikerült előrehaladást elérni a speciális oktatási formát és elhelyezést igénylő gyermekek tanításában-nevelésében sem.

a népi ellenőrök javasolják, hogy az oktatásügy rendelkezésre álló pénzforrásokat elsősorban az alsófokú iskolai oktatás fejlesztésére fordítsák. az építőket arra kell ösztönözni, hogy az új városnegyedekben a lakók beköltözésének idejére tető alá kerüljenek a gyermekintézmények is. továbbra is keresni kell az építőipari tartalékokat, szükségmegoldásokkal gyarapítani a tanteremek számát.

/folyt.köv./

16.05/zsu

-28-

1625

bb.35./gyorsított ... 2. folyt./zsu

figyelni kell arra is, hogy az osztályterem napközi helyiség céljára is alkalmasak legyenek, hogy minél több gyermekre felügyelhesse a pedagógusok a tanítási időn kívül. kívánatos, hogy a rendelkezésre álló erőforrások differenciáltabb felhasználásával csökkenjenek az egyes országrészek között tartósan fennálló és indokolatlan különbségek az általános iskolai oktatásban. mindent összevetve: gyorsítandó az általános iskolai hálózat fejlesztése, mégpedig az állami eszközökön túl társadalmi segédlettel is. ez utóbbi megszervezéséhez a minisztertanács, a szot és a hazafias népfront segítségét kérte. ugyancsak hathatós társadalmi segítség révén érhető el - világított rá a népi ellenőri vizsgálat - hogy valamennyi tanköteles kora gyermek idejekorán iskolába kerüljön./mti/

-. -

bb.36. hasznosítani az értéktelennek vélt hulladékot

i/kg/gk/pp/-zsu hgy

1980. február 7.

a most elfogadott országos környezetvédelmi koncepció egységes programban foglalja össze a következő évek, évtizedek tennivalóit, a környezeti károsodások veszélyeinek elhárítására, mint ismeretes, korábban is voltak már különféle jogszabályok természetes környezetünk tisztaságának megővésére, a víz, a levegő, az erdők védelmére, négy évvel ezelőtt pedig életbe lépett a környezetvédelmi törvény. ami a jogszabályokat illeti - ha hoztak is konkrét eredményeket - hiányzott a végrehajtásuk igazi eredményességéért az egységes, több ágazatot is érintő koncepció. az országos környezet- és természetvédelmi hivatal előterjesztése ezt a hiányt pótolja.

a koncepció olyan új vonásokat tartalmaz, amelyek lényegében összhangot teremtenek a mai gazdaságpolitikai, élet-színvonal-politikai feladatokkal. a környezetvédelem ugyanis mindinkább részévé kell hogy váljon a termelési, gazdasági folyamatoknak. e szemléletmódnak megfelelően a koncepció kiemelt jelentőséget tulajdonít a hulladékszegény technológiák kidolgozásának és széles körű bevezetésének a gyártási folyamatokba. szorgalmazza az anyagokkal és a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodást és a természeti erőforrásoknak az eddigieknél észszerűbb felhasználását.

/folyt.köv./

16.15/zsu

-29-

1625

bb.36./hasznosítani ... folyt./zsu

az ipari és kommunális hulladékok mennyiségének növekedése nemcsak környezetünket veszélyezteti, de ugyanakkor mind költségesebbé válik ezeknek az értéktelennek vélt anyagok megsemmisítése. pedig egy részük megfelelő válogatás, technológiai kezelés után újból hasznosítható lenne, s ilyen módon nemcsak gazdasági hasznot hozna, hanem a környezetet is tehermentesítené a hulladék befogadásával járó teherterheléstől. külföldön már nagyobb figyelmet szentelnek ennek, sok helyen a hulladékot értékek tekintik, s eszerint gazdálkodnak vele. célszerű az is, hogy a különféle ágazatokban a technológiákat eleve az anyag takarékosabb felhasználására alakítsák ki vagy módosítsák, s ügyeljenek arra, hogy mind kevesebb hulladék keletkezzen a gyártás során.

a környezetvédelmi koncepció megvalósításában a termelő ágazatoknak az a feladata, hogy szakterületükön az ágazati környezetvédelmi teendőket kidolgozzák, s a következő évek tervfeladataiba beépítve gyakorlati megvalósításukhoz is megteremtsék a feltételeket. az országos környezet- és természetvédelmi hivatal koordináló tevékenységével ezeknek a részterveknek az egységes megvalósítását segíti elő.
/mti/

-.-

bb.32. a minőségi bérezés tapasztalatairól tárgyalt az szmt elnöksége gyűrött

mzs/zsu st hgy

1980. február 7.

csökkentek az építőipari vállalatok garanciális költségei a minőségi munkára ösztönözó bérezés eredményeként - jelentették be a szakszervezetek győr-sopron megyei elnökségének csütörtöki ülésén gyűrött. a testület megvizsgálta a minőségi bérezés alkalmazásának kétéves tapasztalatait a megye építőipari vállalatainál és megállapította, hogy vannak még tartalékok az új bérezési forma alkalmazásának tökéletesítésében, de az eredmények máris biztatóak. szükségességét ma már egyre kevesebben vitatják, a gondot inkább az jelenti, hogy a művezetők, a közvetlen termelés-irányítók szívesebben élnek a minőségi premizálás eszközével, s csak a kirívó, súlyos minőségi hibákat büntetik elvonással. ezáltal a többlet bérkifizetések és az elvonások nem tükrözik pontosan a munkák minőségét.

/folyt.köv./

16.20/zsu

-30-

[Handwritten signature]

bb.32./a minőségi folyt./zsu

ennek a hibás gyakorlatnak kiküszöbölése érdekében a győr megyei állami építőipari vállalatnál a meo szervezetet megbízták azzal, hogy ellenőrizze a közvetlen termelésirányítók minősítési tevékenységét. az északdunántúli közmű és mélyépítő vállalatnál és a tanácsi építő és szerelőipari vállalatnál közvetlenül is érdekeltté tették a művezetőket a minőségi bérezés alkalmazásában, s amennyiben hiányosságot tapasztalnak, célprémiumukat 10-30 százalékkal csökkentik.

a munka következetes minősítését nehezíti- hangoztatták a tanácskozáson -, hogy a minőséget befolyásoló külső tényezőkért, mint például a beépítendő anyagok rossz minőségéért, az anyagihiányért, vagy az időjárás viszonyaitól a minőségért az építőbrigádok nem vonhatják felelősségre. nem minden esetben lehet megnyugató módon tisztázni a minőségromlásért felelősök személyét sem./mti/

-.-

bb.33. a mém és vas megye vezetőinek tervezgetett tárgyalása szombathelyen

1980. február 7.

Lér/st/zsu hgy

vas megye mezőgazdasági nagyüzemei az idén az 1978. évihez viszonyítva a növénytermesztésben 10,3, az állat- és állati termékek termelésében pedig 14,8 százalékos növekedést kíván elérni - jelentették be csütörtökön szombathelyen, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, valamint vas megye vezetőinek tervezgetett tárgyalásán. Lnak

a múlt évben vas megyében is jelentős termés kiesést okozott a kedvezőtlen időjárás, amit elsősorban másodvetésekkel, az állattenyésztés hozamainak növelésével igyekeztek pótolni. bár több mint tízezer hektár gabonát, repcét és más növényt ki kellett szántani, a növénytermesztés árbevétele csak öt százalékkal lett kevesebb a tervezettnél. az állattenyésztés árbevétele viszont két százalékkal haladta meg a tervezettet. különösen jó eredményt értek el a tejtermelésben. éves átlagban egy tehéntől 3577 liter tejet fejtek, a tsz-eknél az évi növekedés 7,5 százalék volt.

/folyt. köv./

16.45/zsu

-31-

[Handwritten signature]

bb.33./a mém ... folyt./zsu

ugyanakkor az egy kiló hus, illetve tej előállításához szükséges abrak mennyiségének csökkentésével mintegy 28 millió forintos megtakarítást értek el. a termelési költségek csökkentésére azonban mind a növénytermesztésben, mind az állattenyésztésben még sok a tennivaló.

az idén búzából 29 százalékkal, árpából 33 százalékkal magasabb termést terveznek, a tavalyi kiváló kukoricahozamot két százalékkal kívánják felülmúlni. az elmúlt évinél nagyobb területen termelnek értékesebb árunövényeket, ipari növényeket. a szarvasmarhaállományt 5,5, a sertésállományt 9, a kocaállományt 14 százalékkal növelik.

különös gondot fordítanak a kiegészítő tevékenységek fejlesztésére, mivel e téren még sok lehetőség van, főleg a gyenge talajadottságú területeken, az őrségben, a hegyháton és a határmenti tsz-ekben. folytatódnak a meliorációs munkák, amelyhez az állam ez évben 30 millió forint támogatást nyújt a vas megyei mezőgazdasági nagyüzemeknek./mti/

--

bb.37. halálos közlekedési balesetek

mi/zsu hgy

1980. február 7.

nagy zsigmond ferenc 33 éves géplakatos gyáli lakos a xviii. kerület vörösfény utca és kőfaludy utca kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen személygépkocsival elütötte lengyel jános 77 éves nyugdíjas budapesti lakost, aki kórházszállítás után sérüléseibe belehalt. nagy zsigmond vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárást indított ellene.

a xiii. váci ut és babér utca kereszteződésében egy 4-es jelzésű autóbusz halálra gázolta az uttestre figyelmetlenül lelépő kamarai lajosné 73 éves nyugdíjas budapesti lakost./mti/

--

16.55/zsu

-32-

1719

bb.38. négy év alatt több mint százhetvenmillió forint értékű társadalmi munka miskolcon

kör/st/zsu hgy

1980. február 7.

az ötödik ötéves terv első négy évében társadalmi összefogással és a lakosság társadalmi munkájával többek között olyan létesítmények készültek el miskolcon, mint a műjégpálya és az avasi ifjúsági park sportlétesítményei - mondták el a miskolci városi tanács végrehajtó bizottságának csütörtökön miskolcon tartott ülésén. a társadalmi munkaakciókban több mint százötven üzem és intézmény szocialista brigádjain kívül a város lakosságának mintegy hatvan százaléka vett részt. különösen eredményes munkát végeztek a diósgyőri városközpont és az avasi új városnegyed lakói, akik mintegy harmincezer négyzetméter parkot létesítettek. a négy év alatt elvégzett társadalmi munka értéke meghaladja a százhetvenmillió forintot.

a végrehajtó bizottság kijelölte az idei társadalmi munkaakciók célkitűzéseit. az avasi ifjúsági parkban a sportpályákhoz öltözőket építenek, a lillafüredi kisvonnattal megközelíthető garadna völgyben parkerdőt alakítanak ki, erdei butorokkal és esőbeállóval. két lakótelepen játszótérrel létesítenek és több mint harminc iskola és óvoda nyári karbantartását végzik el. erre az évre miskolcon több mint 55 millió forint értékű társadalmi munkát terveznek./mti/

--

bb.39. somogy mezőgazdaságának ezévi programja

káp/ká/zsu hgy

1980. február 7.

a növénytermesztésben 9-10 az állattenyésztésben 2-3 százalékos termelésnövekedést kell elérni ebben az évben - hangzott el csütörtökön kaposvárton azon az aktív értekezleten, amelyen somogy megye mezőgazdaságának eredményeiről és az idei feladatairól esett szó.

fontos tennivalóként jelölték meg a vezetésszerkezet rugalmas alakítását a megye adottságaihoz és a gazdasági körülményekhez. ezek szerint növelik az ősziárpa, tavasziárpa, napraforgó és a repce termőterületét.

/folyt.köv./

17.30/zsu

-33-

lyuo

bb.39./somogy ... folyt./zsu

a belső-somogyi tájegységen fontos szerepet szánnak a nemes csillagfürtnek. fokozatosan növelik a zöldtrágya vetésterületét, különösen az alacsony humusztartalmu belső-somogyi homokháton. a hatékonyabb növényvédelem érdekében a megye egész területére kiterjedő gyommentesítési program készül, s folytatják a meliorációt.

az állattenyésztésben a költségek csökkentése mellett növelik az egy kocára jutó hizókibocsátást, s két százalékkal emelik a tejtermelést. gyorsabb ütemben fejlesztik a juhászatot a zselici tájon, a tabi dombvidéken és belső-somogyban. nagy gondot fordítanak a rétek, legelők és gyepterületek hozamának növelésére; üzemként elkészítik a gyepterületek hasznosításának és fejlesztésének programját./mti/

-.-

bb.40. márciusi időjárás - a frontátvonulás fokozott figyelmet követel a volán és a gép mellett ülőktől

i/kg/z/sc/zsu hgy

1980. február 7.

hazánkban márciusra fordult az időjárás, az óceán felől a kárpát medencébe áramló enyhe nedves légtömeg hatására csütörtök délre több helyen is 10 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. békéscsabán, pécsen és baján 12 fokot mértek, ugyanakkor budapesten 6 fok, a kékestetőn pedig 4 fok volt. a kékesen gyors ütemben olvad a hó, de így is még 37 centiméter a vastagsága.

a hirtelen időjárásváltozás sokak szervezeteire kedvezőtlenül hat. az országos meteorológiai szolgálat orvos-meteorológiai csoportjánál elmondták, hogy a meleg front főként az alacsony vérnyomásuaknál okozhat kellemetlen közérzetet, álmatlanságot, idegességet, a reflexek lelassulását, a koncentrációképesség csökkenését. ez fokozott elővigyázatosságot követel a gépkocsi volán mögött ülőktől és a gépek mellett dolgozóktól.

/folyt.köv./

17.35/zsu

-34-

17.35

bb.40./márciusi időjárás ... folyt./zsu

ezt több vállalat felismerve a meteorológiai szolgálatot felkérte a hirtelen időjárásváltozás előrejelzésére. a volán tröszt vállalatainál például a kocsiba ülés előtt egy e célra rendszerezett tábláról tájékozódhatnak a kocsivezetők a háromórás prognózisokról, s ez figyelmeztetőül szolgál a meteorológiai hatásokra érzékenyen reagálók számára. máris kézzelfogható eredménye van a figyelmeztetőnek, a statisztika szerint csökkent ugyanis a volánnál a balesetek száma.

az előrejelzés szerint a meleg front továbbra is érezteti hatását, s az újabb nedves meleg légrétegek beáramlása elsősorban az ország délnyugati részében, esőket okoznak./mti/

-.-

bb.41. gáspár sándor fogadta joszip franicsot

sc/z/zsu hgy

1980. február 7.

gáspár sándor, a szot főtitkára csütörtökön fogadta joszip franicsot, a jugoszláv szakszervezetek szövetségi tanácsa nemzetközi ügyekkel foglalkozó titkárát, aki rövid konzultációra érkezett budapestre. a szívélyes, elvtársi és baráti hangulatu találkozón áttekintették a két ország szakszervezeti mozgalmának kapcsolatait, s nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseit, és a közeljövőben belgrádban megrendezésre kerülő - a szakszervezetek és a fejlődő világ problémáival foglalkozó - szakszervezeti világkonferencia előkészítésének kérdéseit./mti/

-.-

bb.42. a budapest játékfilmstudio bemutatkozása a pécsi filmszemlén

kász/kz/zsu dim

1980. február 7.

pécsen csütörtökön a mafilm budapest játékfilmstudiojának bemutatkozásával folytatódott a xii. magyar játékfilmszemle szakmai programja. a közönség és a szakmabeliek „a jelen és a múlt valósága a studio filmjeiben”, címmel rendezett vitán találkoztak az alkotókkal.

/folyt.köv./

17.40/zsu

-35-

17.40

bb.42./a budapest ... folyt./zsu

a legrégebben működő magyar játékfilmstudio vezetője, nemes-kürty istván a vitában hangsúlyozta, hogy a mai filmek a jövő embere számára már a multról kapott üzenetek lesznek, s a filmművészetnek ezzel a felelősséggel együtt kell vállalnia a múlt és a jövő közötti hid szerepét. a sokrétű valóság ábrázolása a műfajok és a megközelítés szemléletének többféle változatát kívánja meg, ezzel a studio alkotói élnek is. a „budapest”, vállalja az igényes szórakoztatás nehéz feladatának megoldását. ilyen céllal készítik többek között a koják magyarországon című filmet.

a budapest studioban eddig százhuszonöt nagy játékfilm született, s a legutóbbit, vitézy lászló elsőfilmes rendező „békeidő”, című alkotását az előző napon láthatták a nézők. ugyancsak először mutatták be a közönségnek rényi tamás „élve vagy halva”, című történelmi filmjét, s a fejér tamás rendezte „veszélyes játékokat”, ez az első olyan játékfilm, amelynek elkészítésében ndk-beli filmgyártókkal működött együtt magyar studio. a balázs béla írása alapján létrehozott alkotás szerepeit német színművészek játszották el, a budapest studio pedig a stábot adta.

a vitában felszólalt tóth dezső, kulturális miniszterhelyettes is, aki hangoztatta, hogy a magyar filmművészet éves szemléjén fontos szerepe van az olyan elemző, értékelő munkának, mint amilyen az ideai szemle studiovitáinak sorozata./mti/

-. -

bb.43. gy.apró margit kiállítása kaposvárrott

gom/st/zsu di

1980. február 7.

gy.apró margit képeiből nyílt kiállítás csütörtökön kaposvárrott, a vaszary jános teremben. a művésznő rudnay gyulát vallja mesterének, de nagy hatással volt rá csók istván művészete is. képeiről fák, virágok és vonzó tájak tárulnak a néző elé. kaposvári kiállításán főleg olajfestményekkel szerepel, de bemutat számos akvarellt és grafikát is./mti/

-. -

17.50/zsu

-36-

18⁰⁰

bb.44. fokozottan hasznosítják baranya geotermikus energiakincsét

igó/kz/zsu di

1980. február 7.

hosszu távu programot dolgoznak ki baranya geotermikus energiakészletének nagyobb arányu hasznosítására, s ehhez a mém szakmai és anyagi támogatást nyujt - jelentették be gyütörtökön pécssett a minisztérium és a megye vezetőinek tervegyeztető tárgyalásán. a mecsek-vidékének kedvezőek a geológiai adottságai, így jó földrajzi elhelyezkedésben található melegviz a föld mélyében és ez az értékes természeti kincs sokoldalú felhasználására ad lehetőséget.

az állami földtani intézet, a mecsek^{II} ércbányászati vállalat és a dél-dunántuli vízügyi igazgatóság munkatársai tudományos alapossággal átkutatták a területet, s kiderült, hogy olyan körzetekben is számítani lehet geotermikus energiára, ahol a mezőgazdasági üzemek hatékonyan fel tudják használni. elsőként a megyében szigetváron oldották meg a föld mélyéből feltörő melegviz többirányu alkalmazását. nemcsak a város strandját látják el vele, hanem lakásokat és intézményeket is fűtenek, s most épül egy nagy kapacitású palántanevelő és zöldségajtató telep, amely ugyancsak geotermikus energiával termel majd. létrehozására közös vállalatot alakítottak a mezőgazdasági üzemek.

a hévizek feltárása és hasznosítása nem olcsó dolog, de mégis gazdaságosabb energiaforrás, mint az olaj, hiszen a természet jóvoltából rendelkezésünkre áll. széleskörü alkalmazására kiváltképpen a mezőgazdaság nyujt jó lehetőséget és ennek feltételeit a szigetvárihoz hasonló összefogással teremthetik meg. általa csökkenthető az importból származó, drága üzemanyagok fogyasztása, ami annál is inkább indokolt, mivel a múlt évben csupán gázolajból több mint 20 ezer tonnát használtak fel a baranyai gazdaságok. a geotermikus energiát elsősorban zöldségajtatással és terményszáritással, valamint épületek fűtésével kívánják hasznosítani a jövőben./mti/

-. -

18.00/zsu

-37-

18¹⁰

bb.45. elhunyt moll lajos

k/z/bc/zsu di

1980. február 7.

moll lajos, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1935-től volt a párt tagja, életének 70. évében elhunyt. hamvasztás előtti búcsúztatása február 13-án /szerdán/ 13 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában./

az mszmp v. kerületi bizottsága
a magyar partizánszövetség

/mti/

-.-

bb.46. kongresszusi pótvállalások - a dunai vasmű szocialista brigádvezetőinek tanácskozása dunaujvárosban

zsi/kz/zsu di

1980. február 7.

husz ezer tonna kokszot, 10 ezer tonna finomlemez és 4 ezer tonna acélszerkezetet gyártanak az idén terven felül, s ugyanakkor a fajlagos anyagkihozatal javításával, a berendezések jobb kihasználásával 150 millió forint értékű anyag- és energiamegtakarítást érnek el - ajánlották fel a xii. pártkongresszus tiszteletére - pótvállalásként - csütörtökön megtartott tanácskozásukon a dunai vasmű szocialista brigádvezetői. az egyes brigádok a saját munkaterületükön jobb minőségű acélfajták előállításával, feldolgozásával, a termelési költségek csökkentésével és a termékek minőségének javításával járulnak hozzá a felajánlás megvalósításához.

a vállalat szocialista brigádvezetőinek tanácskozásán szabó ferenc vezérigazgató elmondta, hogy a dunai vasmű az idén újabb öt új acélfajtával bővíti a minden piacon versenyképes, gazdaságos termékek körét, anyagkészletek csökkentésével, illetve a termelés programszerűségének javításával pedig mind az élők munká felhasználást, mind a termékek jövedelmezőségét kedvezőbbé teszik. így a vállalatvezetés intézkedéseik kölcsönösen kiegészítik egymást.

és a szocialista brigádok vállala-

lásai
a dunai vasmű szocialista brigádvezetőinek tanácskozásán csatlakoztak a vörös csillag traktorgyár sziklai öntőbrigádjának felhívásához. bejelentették, hogy a március 22-i, illetve 29-i kongresszusi műszakon a kombinát 12 ezer dolgozója a konverteres acélmű építésénél, illetve saját üzemében végez termelő munkát./mti/

18.10/zsu

-.
-38-

1820

bb.47. felekiné gáspár ami tárlata nyiregyházán

kal/kz/zsu di

1980. február 7.

a munkácsay-dijas felekiné gáspár ami személyében első alkalommal állította ki alkotásait festőművésznyiregyházi benzur gyula teremben. a csütörtökön megnyílt tárlaton a születi révén szabolcs-szamar megyével közvetlen „rokonságban”, álló művésznek negyvenegy munkája került közönség elé. valamennyit az utóbbi két évtized terméséből válogatta.

a kiállítást február 21-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-.-

bb.48. időjárásjelentés

tr/zsu di

1980. február 7.

a meteorológiai intézet jelenti február 7-én, csütörtökön este:

enyhe, tavaszi idő

várható időjárás az ország területén péntek estig: változóan felhős, párás, helyenként ködös lesz az idő. főként a nyugati és a déli országrészben alakulhat ki kisebb eső. a szél fokozatosan északnyugatra fordul és időnként megélelné. a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában plusz 6-plusz 11 fok között, a tartósan ködös helyeken plusz 5 fok közelében várható./mti/

-.-

bb.49. a házmestersírató bemutatója debrecenben

szü/st/zsu di

1980. február 7.

csurka istván házmestersírató című tragikomédiáját mutatta be csütörtökön a debreceni csokonai színház társulata orosz györgy rendezésében. a darab főbb szerepeit csáky magda, simor ottó, cseke péter, kállai bori, zsolnay andrás alakítja./mti/

-.-

19.15/zsu

-39-

1924

bb.50. beázott telefonkábelek a vi. kerületben

i/ob/z/zsu di 1980. február 7.

budapest vi. kerületében a hevesi sándor tér közelében csütörtökön az esti órákban 1500 telefonállomás némult el - feltehetőleg kábelbeázás miatt. távbeszélő öszszököttetés nélkül maradt többek között a máv kórház, az apáthy istván kórház, a május 1. uti orvosi rendelőintézet, a máv vezérigazgatósága és több külföldi képviselő. a posta szakemberei a hiba elhárítását megkezdték, a javítást azonban csak fontossági sorrendben tudják elvégezni, úgy, hogy egyes állomások esetleg csak napok múlva lesznek ismét üzemképesek./mti/

--

bb.51. gyenes andrás látogatása a szovjetunióban

zsu di 1980. február 7.

gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának titkára február 6-7-én látogatást tett moszkvában. borisz ponomarjovval, az szkp kb politikai bizottsága póttagjával a kb titkárával és konsztantyin ruszakovval, a központi bizottság titkárával foly

(tatott megbeszéléseken áttekintették a magyar szocialista munkáspárt és a szovjetunió kommunista pártja együttműködésének időszerű kérdéseit. a meleg elvtársi légkörű megbeszéléseken jelen volt szürös mátyás, az mszmp kb tagja, hazánk moszkvai nagykövete, valamint anatólij csernyajev és gennagyij kiszeljov az szkp, kb osztályvezető helyettesei./mti/

--

bb. 52./forgalmifolyt/p

emiatt a pályaszakaszt lezárták és a forgalom egyelőre szünetel. az orient expressz és a wiener walzer kerülőúton közlekedik, a személyvonatok utasait pedig vonatpótló autóbuszok szállítják. személyi sérülés nem történt, az anyagi kár jelentéktelen. a megrongálódott pályarész helyreállításán dolgoznak.

/mti/

--

- 40 -

bb. 52. forgalmi akadály a helyeshalmi vasútvonalon

i ob/z/p di 1980. febr. 7.

csütörtökön 16 óra 10 perckor a budapest-hegyeshalom vasúti fővonal ács és komárom közötti szakaszán, műszaki hiba miatt, egy tehervonat egyik kocsija kisiklott.
/folyt.köv./

22.15.17

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemény

bb.34. ülést tartott a minisztertanács

zsu hgy 1980. február 7.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese beszámolt a magyar-laoszi gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság üléséről. a kormány jóváhagyólag tudomásul vette a beszámolót.

a minisztertanács megtárgyalta és elfogadta a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének vizsgálati jelentését a növekvő létszámú gyermek-korosztályok iskoláztatásának előkészítésére tett intézkedésekről. ugyancsak a népi ellenőrzési bizottság elnöke tett jelentést a szekszárdi huskominát állami nagyberuházás kivitelezésének helyzetéről. ez utóbbival kapcsolatban a minisztertanács a felelősség egyidejű megállapítása mellett kötelezte az illetékes irányító szerveket, hogy a feltárt hibák kijavítására záros határidőn belül tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

/folyt.köv./

15.35/zsu

-1-

16/8

bb.34./ülést tartott folyt./zsu

a kormány elfogadta az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnökének előterjesztését a környezetvédelem koncepciójáról és követelményrendszeréről.

a minisztertanács áttekintette - a párt- és társadalmi szervek hasonló intézkedéseivel egyidejűleg hozott - takarékossági rendszabályok végrehajtásának menetét.

ennek keretében tudomásul vette, hogy a párt, a társadalmi és az állami szervek által használt közületi gépkocsik számának csökkentéséről, az elhatározott intézkedések kiadásra kerültek és azok végrehajtására folyamatosan ez év végéig kerül sor.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

15.40/zsu

16¹⁵

..-

-2-

bb.53. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

zsu di

1980. február 7.

31. belkereskedelmi tárgyalások
32. minőségi bérezés
33. tervezett tárgyalás
34. ülést tartott a minisztertanács
35. iskolaépítés
36. hulladék hasznosítása
37. közlekedési balesetek
38. társadalmi munka miskolcon
39. mezőgazdasági program
40. fokozott figyelem
41. gáspár sándor fogadta joszip franicsot
42. pécsi filmszemle
43. gy.apró margit kiállítása
44. geotermikus energia
45. elhunyt molnár lajos
46. kongresszusi pótvállalások
47. felekiné gáspár anna tárlata
48. időjárás
49. házmestersirató
50. beázott telefonkábelek
51. gyenes andrás
52. forgalmi akadály
53. hírjegyzék

/mti/

..-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő : pásztor jános
szerkesztették: izsák erika, halasi györgy
dosztányi imre

..-

21.50/zsus

-41-

22³⁰
07

- v é g e -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/H

Belföldi hírek

1980. február 8. p é n t e k

bb.1. express-kedvezmények 1980-ra - nemzetközi igazolványok

i/iv/mv/bc zsu di

1980. február 8.

a hazai tájak és a határon túli nevezetességek megismeréséhez több mint tíz fajta - immár egy évtizedes múlt-ra visszatekintő - utazási kedvezménnyel járul hozzá az express ifjúsági és diák utazási iroda.

csak a felét fizetik a vasuti jegyeknek a kiránduló kisz-alapszervezetek, az országjárásra induló uttorórajok és iskolai tanulók, ha hatnál többen jelentkeznek az utra, a 10 éven aluli kisdíákok pedig 75 százalékos kedvezményt kapnak. a tömegszervezetek, az üzemek, a vállalatok és a termelőszo-vekezetek szervezte csoportos vasuti utazásokon 33 százalék a kedvezmény mértéke 25 részvevő esetén.

/folyt.köv./

4

-1-